

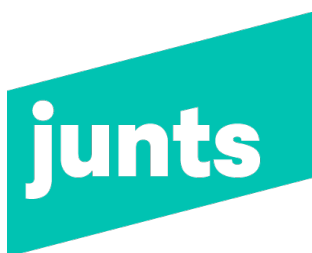

CONGRÉS NACIONAL

Calella · Octubre 2024

PONÈNCIA

ESPERANÇA I ALTERNATIVA: LA REPRESA DE L'INDEPENDENTISME I EL BON GOVERN

Aquest document té present el respecte per la diferència de gènere i l'ús no sexista del llenguatge. El fet que no hi hagi la duplictat (el/la) o altres formes lèxiques que diferencien el masculí/femení respon a la voluntat de fer referència a totes les persones, tenint en compte sempre el conjunt d'homes i dones.

Equip redactor:

- ▶ Mònica Sales (coordinadora)
- ▶ Agustí Colomines
- ▶ Miquel Angel Escobar
- ▶ Gemma Geis
- ▶ Anna Navarro
- ▶ Anna Pascual
- ▶ Aleix Sarri
- ▶ Xavier Vinyals
- ▶ Alex Sastre (tècnic)

ÍNDEX

1	<i>CATALUNYA DESPRÉS DE LES ELECCIONS DEL 12 DE MAIG DE 2024</i>	3
1.1	La nació catalana en un món globalitzat	3
1.2	Balanç d'una dècada.....	9
1.3	L'independentisme combat la repressió espanyola	12
1.4	El Primer d'Octubre: un referèndum i un aprenentatge	14
1.5	Una etapa de represa	16
1.6	La reconstrucció del moviment independentista.....	18
1.7	Junts: el partit per la independència i el bon govern	21
1.8	El camí cap a la independència	26
2	<i>UNA NOVA ESPERANÇA, UN NOU IMPULS</i>	27
2.1	I per què els catalans no podem viure millor?	31
3	<i>LA VOLUNTAT DE LIDERAR L'ALTERNATIVA</i>	32
3.1	Acció política per l'alternativa	34
3.2	Una alternativa territorial: el país en xarxa	35
3.3	Barcelona, la capital del país.....	37
3.4	El rol de Junts en la política de l'Estat espanyol.....	38
3.5	El rol de Junts en la política catalana. Un partit obert i democràtic que s'explica	40
3.6	Som municipalistes, som nació.....	41
3.7	Un partit sectorial.....	41

ESPERANÇA I ALTERNATIVA: LA REPRESA DE L'INDEPENDENTISME I DEL BON GOVERN

1 CATALUNYA DESPRÉS DE LES ELECCIONS DEL 12 DE MAIG DE 2024

1.1 La nació catalana en un món globalitzat

En el darrer congrés del partit, celebrat el juny de 2022, vam exposar quins eren per a nosaltres els fonaments de la nació catalana. El que s'hi va aprovar continua vigent; tanmateix, en aquesta ocasió voldríem anar més enllà i situar el futur de la nostra nació en el món globalitzat en què vivim. La República de Catalunya encara no és una realitat, però mantenim l'objectiu d'assolir-la com més aviat millor; en canvi, la nació no ha deixat d'existir mai i hem de protegir-la i entroncar-la amb el món global propi dels temps actuals.

Alguns dels millors economistes del món (Alberto Alesina, Enrico Spolaore, entre d'altres) ja fa temps que van teoritzar i comprovar que, en un món globalitzat, les nacions d'entre 5 i 10 milions d'habitants són els estats més exitosos per garantir el benestar dels ciutadans. L'exdiputat gal·lès Adam Price fa anys que defensa que les nacions petites funcionen millor, des del punt de vista econòmic, quan són independents. Price afirma que els països petits com Islàndia o les repúbliques bàltiques van ser alguns dels grans referents de la globalització econòmica. També destaca l'alta renda per càpita de països no especialment grans (en termes de població) com són Dinamarca, Finlàndia i els Països Baixos, així com també l'èxit de Suècia.

Àgils en el canvi, oberts al món i propers al ciutadà, els estats independents petits o molt petits són líders en molts àmbits i sovint esdevenen un exemple per als estats més grans, si tenen una legislació i un marc regulador ajustat a les seves necessitats. Per això, la proposta catalana d'esdevenir un estat independent dins el concert global lliga perfectament amb aquesta dinàmica de fons. Catalunya té la mida suficient i genera prou recursos per esdevenir un estat independent viable i avançat socialment. En el camp econòmic, a més, com més exportem a tercers països, menys dependents som de l'Estat espanyol —anomenat oficialment Regne d'Espanya— i dels seus boicots, sense oblidar-nos de la necessitat d'obtenir la sobirania energètica. Per això, i perquè volem una economia d'alt valor afegit, som fermes defensors del mercat únic europeu i del manteniment de tractats de comerç amb altres països democràtics.

Això sí, sense dobles estàndards. Cal evitar la permissivitat de països que inunden de productes de baix cost el nostre país i enfonsen sectors sencers; a més, per fer-ho, violen descaradament els drets humans, laborals i ambientals.

El compromís de Catalunya amb el projecte europeu és, a més, inequívoc. A la vegada, Catalunya espera de la Unió Europea la garantia de l'aplicació dels estàndards democràtics europeus a tot el seu territori. Les institucions comunitàries han estat fins ara massa tolerants amb les gravíssimes violacions de l'estat de dret comeses per les autoritats espanyoles contra els catalans. Sovint, ens hem sentit tractats com a europeus de segona, perquè la UE ha renunciat, de moment, a defensar els nostres drets fonamentals. Aquesta situació no només resulta summament injusta, sinó que, sobretot, és molt nociva per al projecte d'Europa com a far de democràcia i drets humans que il·lumina el món. La Unió Europea hauria d'ajudar a democratitzar Espanya, però, segons com, sembla que institucions europees s'estan deixant "espanyolitzar" —en el pitjor sentit del terme— quan permeten la discriminació impune d'una minoria europea, el "Grup Objectivament Identificable", és a dir, de Catalunya. És una deriva perillosíssima que la UE hauria de reconèixer i revertir urgentment per al seu bé. El compromís de Catalunya amb el projecte europeu és, a més, inequívoc. La vocació europeista de Catalunya esdevindria completa si assolís l'objectiu de ser reconeguda com un estat independent que pogués participar com a membre de ple dret en la Unió Europea. La UE actua efectivament com un club d'estats. Si no, evidentment, ja hauria reconegut l'oficialitat d'una llengua parlada per 10 milions d'europeus. Tampoc no és de rebut que l'informe anual d'estat de dret de la Comissió Europea hagi passat sempre per alt els enormes greuges comesos per l'Estat espanyol contra els catalans. La mateixa Unió Europea ens envia el missatge implícit que necessitem esdevenir un estat per poder defensar els nostres drets i interessos.

Constatem que el projecte regional europeu fa molt que va ser abandonat i avui és marginal, així com el fet que la nostra pertinença a l'Estat espanyol ens converteix en una simple perifèria dins el context europeu. Per no tenir, ni tenim reconegut el català com a llengua oficial de la UE, malgrat que el nostre idioma té més parlants que d'altres llengües que sí que hi són oficials, i malgrat la lluita des de fa molts anys pel seu reconeixement. A més, ni tan sols tenim el nombre d'eurodiputats que ens correspondrien, si fóssim un estat, pel volum de població (en tenim 8 dels 20 que ens correspondrien). El fet que Catalunya encara no disposi d'un estat propi i que a les eleccions europees l'Estat espanyol sigui circumscripció única fa que Catalunya i els Països Catalans perdin representació al Parlament

Europeu. Mentre Catalunya no disposi d'un estat propi, cal exigir que, per a les eleccions al Parlament Europeu, l'Estat espanyol tingui circumscripcions adaptades a la realitat catalana.

És important que Junts faci pinya amb el projecte europeu i el seu instrument polític, la Unió Europea i els valors que representa, especialment en el context d'un món multipolar en el qual s'han configurat àrees geopolítiques que amenacen la competitivitat d'Europa. Alhora cal tenir una mirada crítica sobre el model de governança europeu que, a la pràctica, anihila la capacitat d'actuació de Catalunya com a ens subestatal. Així mateix, hem d'estar alerta davant els intents de recentralització de la gestió dels programes europeus, al mateix temps que no podem acceptar acríticament la creació de grans instruments d'inversió, suposadament per corregir la bretxa que la UE té amb altres regions del món. La recentralització ataca frontalment el principi de subsidiarietat, i posar a disposició dels estats ingents quantitats d'inversió sense atacar el problema de la hiperregulació a escala UE és perpetuar l'error que ens ha portat a fer més gran la distància competitiva amb altres regions del món.

Per si no n'hi hagués prou, l'Estat espanyol, amb la complicitat dels seus aliats europeus, posa tots els impediments possibles per tal que els catalans independentistes no estiguem representats a Europa. Els entrebancs legals promoguts des de l'Administració espanyola perquè el president Puigdemont i el conseller Toni Comín no poguessin accedir a l'escó van ser una agressió a la democràcia. L'eurodiputat electe de Junts des del juny de 2024, que va aconseguir l'escó amb el suport de 450.000 vots, continua encara ara lluitant des de l'exili per accedir a la representació democràtica que li correspon.

En el camp de la seguretat, el nostre objectiu és convertir-nos en un actor que contribueixi a la seguretat col·lectiva a través dels organismes multilaterals; en un món en què altres potències agafen el lideratge mundial aprofitant-se de les dificultats de la UE per acordar una estratègia i una acció exterior conjunta.

Mentre el projecte espanyolista converteix Catalunya en un actor marginal en la representació espanyola a Europa i el món, el projecte independentista que defensa Junts es proposa participar-hi amb veu pròpia i en plena igualtat amb la resta de nacions lliures del món. Catalunya no necessita intermediaris i encara menys si l'estat que la representa hi va en contra.

Volem una Unió Europea més democràtica, sí, i també més integrada i unida en el camp de l'acció exterior i la seguretat. Enfrontar l'auge autoritari que s'està imposant en diversos estats de la UE requereix un projecte europeu fort, profundament democràtic i pluralista. En aquest sentit, com a partit polític, treballarem per integrar-nos en una família política al Parlament Europeu que formi part de la centralitat europea i que, per tant, comparteixi els valors democràtics i de progrés, amb la intenció de teixir aliances amb altres partits europeus i integrar-nos a famílies polítiques anàlogues. En el marc de les nostres relacions internacionals, cercarem bastir aliances amb tots els estats democràtics, dins i fora de la UE, per tal d'assolir la independència.

La globalització accelerada que vivim té altres conseqüències, especialment en un sentit demogràfic i de mobilitat de la població. Catalunya no n'és, en aquest sentit, cap excepció. Avui Catalunya té 8 milions d'habitants. L'any 1987 es va passar la frontera dels 6 milions. Aquest creixement de 2 milions de persones en menys de quaranta anys s'ha assolit, segons els demògrafs, malgrat que Catalunya ha registrat sostingudament una taxa de fecunditat que no arriba a 1,5 fills per família —els últims tres anys està més a prop de l'1,2—; això és una de les més baixes del món, segons dades de 2021 del Banc Mundial. El creixement demogràfic ha estat degut, sobretot, a l'arribada de persones d'altres països. Així, a la Catalunya del 2023, un 21 % dels habitants (1,6 milions) són nascuts a l'estranger. La seva arribada ha compensat la baixa fecunditat persistent, però no l'envelliment de la població: l'edat mitjana dels catalans és avui de 43,3 anys, quan el 1987 era de 36,3. L'any 2024, la població a Catalunya és de 8.021.049 habitants. Tenen més de 60 anys un total de 2.030.709 persones, el 25,48 % de la població, i un 19 % han superat els 65 anys. Tenim més de 2.500 persones de més de 100 anys. El repte demogràfic es fonamenta en tres situacions: envelliment de la població, com a conseqüència de l'augment de l'esperança de vida; reducció de la fertilitat poblacional, i l'arribada d'immigrants. Des de Junts hem d'afrontar aquesta situació de manera global i entenem que l'origen rau en aquestes tres causes que cal afrontar conjuntament.

El procés migratori accelerat dels darrers vint anys ha canviat la configuració social i cultural del país i ha reforçat una descompensació territorial molt forta, ja que la població s'ha concentrat a l'àrea metropolitana de Barcelona, el litoral i el prelitoral, i entorn de Tarragona, Lleida i altres ciutats mitjanes del país. Aquest canvis en el cens estan suposant un repte polític i electoral molt important que demana una estratègia específica. La manca de polítiques d'habitatge ambiciosos basades en la generació d'oferta, la promoció d'habitatges protegits i el

manteniment de l'exigu parc públic existent, units a polítiques d'intent de control dels preus del lloguer que generen inseguretat jurídica i acaben reduint i encarint l'oferta de lloguer, juntament amb la compra per fons d'inversió dels actius de la SAREB, la compra d'habitatges com a inversió per part de ciutadans d'altres estats, la proliferació d'habitatges dedicats a finalitats turístiques i, en determinades zones, l'arribada de persones amb sous alts, en molts casos per períodes reduïts de temps, que cerquen qualitat i baix cost de vida, en comparació amb els seus països d'origen, han suposat un elevat augment del preu de l'habitatge, cosa que perjudica les persones amb rendes més baixes i situacions precàries i esdevé un veritable problema social de gran envergadura.

Avui resulta evident que, per tal de ser sostenibles des d'un punt de vista econòmic, ambiental, hídric o de serveis socials, és necessari que Catalunya pugui gestionar de forma integral les competències d'immigració, mentre no assolim la plena sobirania. Una competència que, d'una banda, ha d'anar acompanyada dels recursos necessaris i, de l'altra, ha d'atorgar a la Generalitat la capacitat de formular polítiques per fomentar la integració. També cal tenir la competència i la capacitat per saber gestionar les demandes de necessitats que necessiti el nostre mercat laboral generant contractacions en origen. Aquestes contractacions aniran lligades a les necessitats que comuniqui el nostre teixit productiu i econòmic. Per a aquestes contractacions, per tal de captar talent necessari, una opció és augmentar les competències i recursos de la xarxa de delegacions a l'exterior polítiques i comercials de la Generalitat. Junts aspira a fer possible que tothom que viu i treballa a Catalunya se senti català, que es plantegi un futur a Catalunya amb els seus fills, i participi del projecte col·lectiu

Per tant, la globalització accelerada presenta reptes i oportunitats, però és essencial que Catalunya abordi aquests processos des de la seva plena sobirania. La nostra integració en l'economia global s'ha de fer garantint el control sobre els nostres recursos i les nostres decisions polítiques i econòmiques, amb la prioritat de defensar els interessos de Catalunya com a nació sobirana.

La fita que ens hem de marcar ha de ser aconseguir l'arrelament a Catalunya i a la catalanitat, així com l'acceptació dels valors democràtics de tots els ciutadans, compartits des dels temps de la Il·lustració. Per assolir aquest objectiu és imprescindible tenir el màxim d'eines d'un estat, com ho són les competències d'immigració, el traspàs integral de les quals ha estat pactat per Junts i el PSOE en els acords de Brussel·les. Però també cal un pacte, un contracte de ciutadania i d'arrelament, que vinculi

formalment els nouvinguts amb un compromís d'integració al país, amb la seva llengua, amb els seus valors i les formes de fer propis d'una societat democràtica, que garanteix els drets de les dones i de totes les formes d'entendre la vida i l'orientació sexual. Defensem que perquè una societat respongui a aquests criteris és necessari que tots assumim que tenim drets, però també deures, i que la bona convivència és un valor col·lectiu que no admet excepcionalitats per raons de creences. La cultura europea ha fet un llarg camí cap a la laïcitat que no volem revertir, sempre mantenint el respecte cap a les tradicions del país.

Som una nació sense estat que té una llengua pròpia, que comparteix amb el País Valencià, la Franja d'Aragó, les Illes Balears, Andorra, la Catalunya del Nord i l'Alguer, i que cal protegir. A més, l'aranès també és una llengua de Catalunya, com ho és la Llengua de Signes Catalana (LSC). És per això que, amb més motiu, hem de poder decidir sobre quina política lingüística és la més adequada per assegurar que ningú no es queda sense aprendre el català i l'aranès a la Val d'Aran, i que la cultura i les tradicions del país puguin arribar a tothom. Encara més en una situació d'emergència lingüística com la que vivim. Les amenaces contra la llengua catalana i l'aranès són alhora amenaces contra la integració i contra Catalunya, la nació. Si la llengua està en perill, la integració i l'ascensor social també ho estaran. Som conscients de la dificultat d'aquest repte, però cal fer entendre que, per participar plenament en la societat catalana, és fonamental comprometre's amb el català i l'aranès, de la mateixa manera que ningú no es planteja viure a Itàlia sense saber gens d'italià, o a Alemanya sense saber alemany. La responsabilitat per assolir aquest objectiu és de tothom, començant pel Govern de Catalunya, que ha de garantir la immersió lingüística a les escoles, el compliment de la legislació que protegeix el català, i una oferta suficient de classes de català i en català a la població nouvinguda i menors estrangers no acompanyats. Tots hauríem de mantenir la pràctica de no canviar de llengua, començant per les administracions públiques de Catalunya.

Parlar en català o en aranès és la millor manera de compartir la llengua i que cada cop més persones la parlin amb plena normalitat. També és una forma de respecte vers els nouvinguts atès que els en facilita la comprensió, l'estima i la pertinença al país, i garanteix la igualtat d'oportunitats de tots els ciutadans. Cal lluitar per crear el marc jurídic i competencial perquè el català sigui de forma efectiva la llengua d'acollida dels nouvinguts.

D'altra banda, cal que col·laborem a fer valdre i articular millor la diàspora catalana al món. Avui, el nombre de catalans a l'exterior ja arriba als

300.000, xifra que supera la població de la segona ciutat de Catalunya, l'Hospitalet de Llobregat. A més, treballarem perquè els catalans a l'exterior puguin votar amb normalitat, sense les traves burocràtiques i tècniques que avui els dificulten exercir els seus drets polítics, i explorant les vies necessàries per fer possible, en algunes situacions, el vot telemàtic. Cal destacar a més que un gran nombre de catalans a l'exterior han marxat de Catalunya amb l'objectiu de millorar les seves condicions laborals. Per aquest motiu, Junts ha de situar com a prioritat la millora salarial en tots els àmbits, cosa que facilitarà el retorn d'aquells que desitgin tornar i contribuirà a fer el nostre país més competitiu. De l'atenció i l'organització de la diàspora en depèn la continuïtat del lligam amb el país de les generacions posteriors. El seu saber fer i les relacions que estableixen també són clau per al desenvolupament de les relacions internacionals del país.

Finalment, un altre àmbit en el qual vivim una globalització accelerada —o més ben dit una uniformització global— és el de la societat de la informació (Internet, les xarxes, etc.) De nou, la mancança d'un estat propi resulta un llast per al nostre país. Emprant el “.cat” a Internet no en fem prou. Per això és fonamental que les nostres institucions vetllin per la presència de la llengua catalana a Internet —si més no al web, als dispositius i sistemes digitals, a les xarxes socials i a les plataformes digitals— i evitar així la marginació del contingut digital en català, amb l'ús més recurrent d'assistents de veu que encara no parlen català o ho fan incorrectament, d'aplicacions sense l'opció del català, de webs amb errors causats per males traduccions o en el resultat de cerques: quan una pàgina està disponible en català i en castellà, la versió catalana sovint apareix per sota de la castellana, fins i tot subordinada, i això passa siguin quines siguin les preferències de l'usuari. El fenomen afavoreix els clics a la web en castellà que afecta tots els cercadors, si bé primordialment Google, que és el més emprat. Hi ha mecanismes tècnics per resoldre aquesta anomalia que els internautes catalans ja han demostrat que existeixen, però la solució política exigeix aconseguir l'oficialitat plena de la llengua catalana a la UE i que totes les regulacions vinculades amb les polítiques lingüístiques digitals s'apliquin de forma automàtica a la nostra llengua. Les eines digitals per poder comunicar-nos amb el món en català hi són. El que cal és desenvolupar-les.

1.2 Balanç d'una dècada

Les eleccions del 12 de maig han propiciat l'inici d'una nova etapa política a Catalunya. Però amb líders a l'exili i inhabilitats, d'altres processats, i amb l'amenaça d'embargament sobre els seus patrimonis familiars, difícilment

es poden considerar unes eleccions “lliures i justes” segons els estàndards democràtics europeus. La decisió de la direcció d’ERC i el Jovent Republicà de fer president de la Generalitat Salvador Illa —el primer secretari del PSC que el 2017 va defensar l’aplicació de l’article 155 de la Constitució per liquidar la Generalitat— ha tancat tan sols una etapa de l’anomenat procés, marca un punt d’inflexió, i ens obliga a iniciar-ne una de nova, centrada en la represa. Un procés de lluita per la independència que va començar a Arenys de Munt amb la consulta popular del 13 de setembre de 2009 i que continua obert. Va seguir amb els referèndums del 9-N del 2014 i de l’1-O del 2017. Un procés que continua obert, perquè l’1-O és viu i l’independentisme no pot renunciar-hi.

A Arenys es va gestar la creació de l’Assemblea Nacional Catalana (ANC), si bé la sentència del 27 de juny de 2010 que retallava l’Estatut de Catalunya va accelerar la iniciativa. L’embrió de l’ANC va prendre cos durant la Conferència Nacional per l’Estat Propi que es va celebrar el 30 d’abril de 2011 a Barcelona, i a la qual van assistir 1.500 persones. L’assemblea constituent de l’ANC va tenir lloc el 10 de març de 2012 al Palau Sant Jordi de Barcelona, on es va aprovar el full de ruta cap a la independència.

Per primer cop en més de quatre dècades, els partits d’estricta obediència catalana no són majoria al Parlament. El gran canvi no és que la Generalitat hagi caigut en mans d’un president socialista lligat al PSOE —no és la primera vegada que passa—, sinó la nova composició del Parlament. Un cop investit el president Illa, oposar-hi una alternativa independentista esdevé momentàniament impossible, però és una oportunitat per tornar a bastir un moviment independentista fort.

Junts per Catalunya hauria volgut que l’escenari polític sorgit de les eleccions del 12-M fos un altre i, per això, va oferir una negociació a Esquerra Republicana per formar una majoria independentista que no va fructificar. Abans d’investir un president espanyolista, Junts estava disposat a repetir les eleccions i donar així una nova oportunitat a l’independentisme. Ara som on som: Junts per Catalunya esdevé el primer partit de l’oposició i l’alternativa a l’actual Govern de la Generalitat amb 35 diputats al Parlament de Catalunya i 7 al Congrés de Madrid que són determinants. En aquesta situació, si se sap cap on anar i s’actua amb responsabilitat, es consolidarà l’alternativa programàtica, d’estil de governança i insubornablement independentista.

Hem de ser l’alternativa d’una gran majoria social que conflueixi en unitat estratègica, moviments populars i una bona política organitzada. A més, hem de saber que la gent desconfia dels partits, però hem d’arribar a poder oferir la confiança i l’esperança necessàries, que, sobretot, no

existeixen entre els joves. Així, hem de potenciar-nos com a alternativa a través dels parlaments i els poders locals dels municipis on som forts, i defensar sempre els interessos de Catalunya i la seva gent.

En el Congrés que Junts va celebrar el 2022 constatarem que el partit era fill del Referèndum del Primer d'Octubre i de la posterior declaració d'independència. Junts ha complert quatre anys i continua fidel als seus orígens i fidel a la independència de Catalunya. La duríssima repressió de l'Estat, propiciada pel PP amb la complicitat del PSOE i la indiferència dels altres partits espanyolistes per decapitar el moviment sobiranista, els seus líders i les seves bases, va aconseguir aturar el canvi polític i ha complicat la consolidació del partit. Si la repressió ja era un hàndicap per assolir l'objectiu per la via democràtica, la desunió i les baralles del món independentista també van debilitar un moviment que llavors tenia una base popular àmplia, forta i cohesionada. L'Estat espanyol ha sabut treure profit d'aquesta feblesa amb l'objectiu d'aconseguir de forma antinatural l'alcaldia de Barcelona i invertir a Catalunya un president espanyolista amb els vots a favor —per a nosaltres incomprensiblement— d'Esquerra, la qual cosa alinea políticament els governs de l'Estat, la Generalitat i Barcelona.

Junts es va gestar per encarar les eleccions del 2017, en les quals va assolir 34 diputats i va esdevenir el primer partit independentista. Es va convertir en partit el 2020, integrant les tradicions polítiques i ideològiques més fèrtils del país, unides per la lluita per la independència de Catalunya i per la defensa del progrés i el benestar del conjunt de la ciutadania. L'exili del president Carles Puigdemont i les desavinences entre els partits sobiranistes van impedir la restitució de la seva presidència el 30 de gener de 2018, cosa que va comportar l'elecció d'un nou president i la formació d'un govern d'unitat entre Junts i Esquerra, amb Quim Torra com a president i Pere Aragonès en qualitat de vicepresident. Després va aparèixer la COVID-19 i va obligar a canviar les prioritats i centrar-se en la pandèmia. Posteriorment, la inhabilitació del president Torra el setembre de 2020 va sacsejar de nou l'escenari polític i va evidenciar que, amb el PSOE, l'escalada de la repressió no s'aturaria. El 2021, amb les noves eleccions catalanes, es va assolir el màxim de representació independentista al Parlament de Catalunya, amb 74 diputats i el 52 % de vots. L'acord de govern subscrit amb ERC havia de servir per fer força conjunta a Madrid i negociar una solució al conflicte polític amb mediació internacional, però ERC va preferir fer-ho sola amb els seus 13 diputats i obviar els altres 10 independentistes, amb uns resultats ben coneguts. Aquesta falta de coordinació en la defensa de les competències catalanes a Madrid va ser un dels principals motius per abandonar el Govern a final de 2022. La sortida del Govern per tal de defensar el projecte

independentista i els acords signats, juntament amb el lideratge del president Puigdemont, ha estat clau perquè Junts sigui avui la primera força d'oposició al Parlament i l'alternativa al govern de Salvador Illa.

Amb Pere Aragonès en qualitat de vicepresident, la inhabilitació del president Torra el setembre de 2020 va sacsejar de nou l'escenari polític i va evidenciar que, amb el PSOE, l'escalada de la repressió no s'aturaria.

El president Carles Puigdemont va ser il·legalment destituït i es va exiliar a Bèlgica arran de l'aplicació del 155. Els consellers Lluís Puig, Toni Comín i Clara Ponsatí també van optar per quedar-se a l'exili. El 16 d'octubre de 2017, la jutgessa de l'Audiència espanyola Carmen Lamela va decretar presó sense fiança per als presidents de l'ANC i Òmnium Cultural, Jordi Sánchez —que després seria el primer secretari general de Junts— i Jordi Cuixart, acusats d'un presumpte delictes de sedició per les mobilitzacions del 20 i el 21 de setembre. El vicepresident Oriol Junqueras i els consellers Jordi Turull, Josep Rull, Quim Forn, Meritxell Borràs, Carles Mundó, Raül Romeva, Dolors Bassa i Santi Vila van ser jutjats i condemnats. També ho va ser la presidenta del Parlament Carme Forcadell i, posteriorment, també ho van ser els membres de la mesa del Parlament Lluís Corominas, Lluís Guinó, Anna Simó, Ramona Barrufet, Joan Josep Nuet i Mireia Boya, i de la Sindicatura Electoral del referèndum, entre els quals hi havia el nostre diputat Josep Pagès. El president Artur Mas i membres del seu Govern (Irene Rigau, Joana Ortega i Quico Homs) van ser igualment jutjats i inhabilitats per la consulta del 9-N de 2014. Els tribunals han perseguit l'entorn de Junts aferrissadament, com quan van jutjar i condemnar el sergent dels Mossos d'Esquadra Lluís Escolà per delictes de prevaricació i malversació de fons públics per haver fet d'escorta al president Puigdemont. El conseller d'Interior Miquel Buch també va ser jutjat i condemnat per haver nomenat Lluís Escolà mosso assessor de sistemes de seguretat del Departament d'Interior. En el seu dia, Òmnium Cultural va fer pública la xifra de represaliats: més de 3.300 persones. Una repressió que també ha perseguit alcaldes i regidors pel seu rol en l'organització del referèndum de l'1-O. També contra dirigents del partit, com és el cas de la presidenta Laura Borràs, que han estat víctimes de la persecució i el *lawfare* de l'aparell judicial espanyol. El procés sobiranista va provocar una crisi constitucional que va posar al descobert les febleses de la democràcia espanyola, i més concretament del seu sistema judicial, que ha fonamentat trames, conxorxes, confabulacions, corrupteles, intrigues, complots i conjuracions contra l'independentisme.

1.3 L'independentisme combat la repressió espanyola

El maig de 2024, el Parlament espanyol va aprovar una llei d'amnistia que, de fet, és una esmena a la totalitat a l'activitat repressiva de l'aparell judicial i policial espanyol de la darrera dècada, així com dels partits espanyols que, a esquerra i a dreta, hi han donat suport. Una llei que existeix gràcies a la força negociadora del president Puigdemont i del grup parlamentari de Junts a Madrid. Una llei que, si bé no ha comportat la fi de la repressió, almenys de moment, sí que la deslegitima i hauria d'aturar la persecució contra desenes de persones encara encausades i acabar d'una vegada amb la repressió. Una part de la cúpula judicial espanyola es resisteix a aplicar aquesta llei amb una clara actitud prevaricadora. És una espècie de cop d'estat híbrid contra el poder legislatiu que enrareix l'escenari polític, malgrat que tenim el convenciment que els tribunals internacionals condemnaran de nou la prevaricació dels jutges espanyols. En tot cas, la cúpula judicial només està aconseguint perjudicar l'estat de dret espanyol. Junts denunciarà al Tribunal de Drets Humans d'Estrasburg la persecució contra el moviment independentista per salvar la democràcia de l'autoritarisme i la prevaricació judicial i restituir els drets polítics de tots els independentistes. Així mateix, donarà suport a aquelles iniciatives que, utilitzant els instruments jurídics adequats, presentin denúncies i/o demandes relatives a la discriminació per part de l'Estat espanyol i la Unió Europea que el poble pateix.

D'altra banda, en la ponència del congrés de 2022, Junts per Catalunya va posicionar-se de forma clara per la solidaritat antirepressiva com un dels pilars fonamentals de la política a seguir en els anys següents. Solidaritat que volem reafirmar de nou perquè també formarà part de l'estratègia política dels anys que venen. Ni abans ho vam consentir ni ara permetrem que es deixi ningú enrere, sense la protecció dels seus drets. Tots els independentistes que pateixin persecució per les seves accions en favor de l'alliberament del país mereixen suport, solidaritat, reconeixement i acompanyament. Junts, en aquest sentit, també serà el partit antirepressiu. No és una actitud nova, perquè lluitar contra la repressió forma part de la tradició del catalanisme polític en tots els règims —dictatorials, republicans o constitucionals— que ha tingut l'Estat espanyol des de, com a mínim, el segle XVII.

És per això que és fonamental que tots els càrrecs electes o de designació de Junts per Catalunya assumeixin la possibilitat que els caigui al damunt la repressió. És un risc inherent que deriva de la nostra acció política a favor de la independència. Per això, l'estratègia de Junts tindrà un sistema i una xarxa de suport (legal, econòmic i logístic) per donar resposta a la repressió que pateixin els seus càrrecs electes i de designació.

La lluita per l'estat propi té més amenaces de les que hi hauria d'haver en democràcia, però també cal ser conscients que la repressió té els seus límits, com hem pogut constatar en diverses sentències a Europa.

La negativa de l'Estat espanyol i dels partits del règim del 78 a reconèixer el dret dels ciutadans de Catalunya a decidir lliurement el seu futur ha estat la raó de la campanya repressiva dels darrers anys. Fins que l'Estat espanyol no es mostri com un estat plenament democràtic, defensar la independència del nostre poble tindrà riscos personals que hem d'assumir com els van assumir a un preu molt més alt els catalans que ens han precedit en la defensa de la Generalitat republicana o la democràcia sota la dictadura franquista. La por de la repressió és legítima, però no pot condicionar l'estratègia d'un partit independentista com el nostre.

El cost polític de la lluita dels darrers anys ha estat, doncs, molt alt. I continua essent així, fins al punt que avui l'aplicació de la llei d'amnistia està encallada en molts dels jutjats que haurien d'aplicar-la. A més, Junts per Catalunya és l'únic partit que continua tenint a l'exili tres dels seus dirigents: els diputats del Parlament de Catalunya, el president Carles Puigdemont i el conseller Lluís Puig, i l'eurodiputat electe Toni Comín, que també era conseller del Primer d'Octubre.

1.4 El Primer d'Octubre: un referèndum i un aprenentatge

El referèndum de l'1-O de 2017 va ser un referèndum d'autodeterminació que la violència policial i judicial espanyola va intentar boicotejar. Malgrat que finalment es va poder celebrar i el resultat va donar un mandat clar, set anys després encara no l'hem pogut fer efectiu. Va ser un error no declarar la independència en els dies posteriors al referèndum, especialment després de la jornada de vaga general del 3-O. Va influir-hi la falta d'unitat a l'hora d'afrontar uns moments crítics per al nostre país. La majoria social a favor de la independència i pel dret a decidir reclamava una fortalesa més gran per esdevenir operativa. Encara més en una situació d'unilateralitat causada pel refús espanyol a acceptar el nostre dret a l'autodeterminació malgrat ser reconegut pel dret internacional.

La precipitació dels fets i un escenari canviant i condicionat per la duresa de la repressió han fet que s'hagin comès errors. Ho reconeixem i n'assumim les conseqüències que hem patit. La dificultat per afrontar la repressió i la falta d'unitat estratègica i política entre els partits de l'1-O ha estat decisiva en la davallada electoral del moviment. La desunió és el punt més feble de l'independentisme i ara cal guarir les ferides, crear noves sinergies i superar l'estadi de la crítica pública constant. Tenint en compte

la demografia i el comportament electoral dels catalans, és evident que cal concentrar la força electoral per tal d'assolir els objectius polítics de l'independentisme al mateix temps que construïm i expliquem quina és l'alternativa de Junts per Catalunya, i demostrar que un estat independent és el millor per a gairebé tothom que vol viure a Catalunya. El fet que, per a alguns partits, la independència només sigui un objectiu més entre molts altres, i que no sigui el prioritari, debilita el moviment i allunya la possibilitat d'arribar a constituir un estat propi.

I és que sovint oblidem que d'ençà del 2011, l'espai polític catalanista ha sofert una sèrie de sotrac i transformacions que han produït un grup de partits polítics centrat en la independència com a objectiu de país, mentre d'altres mantenen marcs mentals previs que dispersen les seves prioritats, cosa que fa difícil la unitat estratègica dels partits independentistes.

L'acció conjunta i la determinació, que va existir de manera extraordinària entre el 20 de setembre i el 3 d'octubre de 2017, i que va ser fonamental per poder celebrar el referèndum, es va reprendre el 2019 amb la reacció popular en contra de la sentència del Tribunal Suprem que condemnava els encausats del procés. Les cinc marxades de la llibertat organitzades des de Girona, Vic, Berga, Tàrraga i Tarragona que van confluïr a Barcelona, així com la resistència a Urquinaona, van ser la darrera gran mobilització popular. Tampoc hem d'oblidar El Cants de Llibertat de Terrassa, la Taca d'oli, els Avis de Vic, el Cor Plaça Paeria o els Músics per la Llibertat. La mobilització genera sinergies positives en tot el moviment fins que el PSOE ofereix els indults.

La divisió aboca a la derrota. En aquest context, és evident que alguns lideratges de l'independentisme han quedat molt desgastats per decisions estratègiques de dubtosa efectivitat. Així mateix, també està clar que hi ha dirigents que han fet tot el possible per mantenir la posició, plantant cara a la repressió sense cercar solucions personals, per convertir els fets de 2017 en un aprenentatge útil per al futur del moviment independentista. Aquests són els nostres referents.

Essent el principal objectiu de Junts per Catalunya la independència per assolir el màxim benestar i progrés per als catalans, és fonamental l'experiència adquirida en aquells moments crítics. Una experiència que ha de nodrir no només el camí de la represa, sinó que ha de ser la base perquè es pugui refer el camí cap a la independència, es facin efectius el resultat del referèndum de l'1-O i la creació d'un estat català en forma de república.

L'independentisme necessita avui els millors lideratges de l'experiència de 2017, alhora que s'ha de comprometre a preparar el seu relleu gradual per fer emergir nous lideratges amb el talent i les capacitats necessàries per encarar els reptes de futur que assegurin la continuïtat del moviment. Passat i present han de conviure perquè no es trenqui el fil de l'independentisme. La pitjor derrota és l'autoinfligida.

1.5 Una etapa de represa

Catalunya és una de les nacions sense estat més antigues de la Unió Europea. Una nació que ha viscut moments complexos i plens de dificultats, però que sempre s'ha aixecat gràcies a la força i l'empenta de la seva gent, de la seva societat civil, de les seves entitats, de tothom que l'ha fet créixer. Després de cada moment de crisi, hem tingut un endemà de represa, d'anar per feina a fi de recuperar-nos. I avui Catalunya viu una nova crisi. El maltractament continu que tots els governs de l'Estat apliquen a Catalunya no s'ha aturat pel fet que el PSOE ara governi Catalunya mitjançant el president Salvador Illa. Quan es tracta de triar entre Catalunya i el partit, el PSC sempre tria el PSOE en contra dels interessos dels catalans. A Madrid hi ha un govern que sempre ens va a la contra i el president Illa n'ha esdevingut el delegat a Barcelona.

La manca d'inversions o la crònica falta d'execució pressupostària en són un exemple, que és especialment punyent quan es compara amb les xifres aportades a altres comunitats autònomes, singularment la de Madrid. Les eleccions espanyoles de 2023 van oferir-nos la possibilitat de canviar algunes coses i esdevenir decisius a Madrid per revertir la repressió i sobiranitzar Catalunya, especialment en la defensa de la llengua catalana a les Corts espanyoles i a la UE. Mentre Catalunya estigui integrada a l'Estat espanyol, Junts ha d'intervenir en la política estatal amb l'únic objectiu d'avançar cap a la independència de la nació catalana, de defensar la democràcia, d'acabar amb la repressió, d'acordar mesures que reconguin la plurinacionalitat, d'aconseguir competències reals, alhora que es redueixi la dependència espanyola que afecta la vida del nostre país en totes les àrees competencials. Cal crear i elaborar les nostres pròpies estructures vinculades al tarannà i marc mental català i que tinguin com a propòsit millorar la seguretat i el benestar de les persones, així com aconseguir competències reals perquè Catalunya pugui abordar les grans qüestions que afecten la vida dels ciutadans. Cal, doncs, aconseguir un finançament just i suficient d'acord amb la riquesa que generem i aconseguir competències reals perquè Catalunya pugui abordar les grans qüestions que afecten la seguretat i el benestar de les persones. El pacte amb el PSOE per invertir Francina Armengol i Pedro Sánchez ja tenia

aquest sentit, i es van aconseguir fites importants que ningú no havia aconseguit abans —com ara la llei d'amnistia—, molt diferents dels indults condicionats atorgats anteriorment, i el dret dels diputats a parlar la seva llengua al Congrés. Una fita encara pendent en el cas del Senat, amb majoria del Partit Popular, que només permet l'ús del català en moments puntuals.

L'acord de Brussel·les del novembre de 2023 establia tant les condicions com els mecanismes de verificació internacional per a la resolució del conflicte polític entre Catalunya i l'Estat espanyol. L'acord establia les bases d'una negociació política, supervisada per un mediador internacional, que havia d'aconseguir resoldre el conflicte. És evident que el PSOE va acceptar aquesta via perquè no tenia cap altre remei. Des de Junts, en canvi, vam considerar que la correlació de forces a Madrid obria la porta a poder avançar en la represa sense fer concessions sobre el nostre objectiu que era —i és— aconseguir un estat propi. El PSOE ens està demostrant novament que no és un partit fiable, atès que compleix els acords a mitges mentre continua la política repressiva vers l'activisme en defensa de drets civils i nacionals (molts d'ells anònims) i la persecució dels representants a l'exili com el president Carles Puigdemont i els consellers Comín i Puig, així com molta altra gent anònima del moviment independentista.

Junts exigirà que es compleixin els acords sense caure en la resignació. Com que l'acord no és global ni pot ser-ho, atesa la naturalesa del PSOE, la negociació es farà peça a peça sense atendre els xantatges mediàtics. L'interès de Junts és servir Catalunya i no pas contribuir a la governabilitat d'Espanya.

Cal evitar el risc que Catalunya deixi de ser la nació moderna i econòmicament puixant que ha estat fins ara. Per això, cal que Catalunya disposi de les eines polítiques, econòmiques i fiscals que permetin contribucions justes i adequades per poder fer front als reptes que se'ns presenten en àmbits fonamentals com són l'economia, el benestar social, l'educació, la llengua, les infraestructures, el repte demogràfic, la immigració i l'envelliment de la població.

La dependència ens aboca a la frustració i que els ciutadans tinguin una sensació de paràlisi per les limitacions de l'autonomia. Això provoca desànim i desmobilització, que l'independentisme té l'obligació de revertir. I de denunciar. El PSOE actua amb maneres més suaus que el PP, però que la seva manera de fer centralista i espanyola sigui més sibil·lina

que la del PP i Vox no vol dir que no actuï en contra dels interessos de Catalunya.

La desesperança o la resignació amenacen el dinamisme i la creativitat, i correm el risc que la nació se'ns escoli entre les mans o bé que perdem la llengua, que ha de continuar essent el nervi del país. Cal recuperar el bon govern i l'esperança en un futur de llibertat i amb capacitat de decidir. Cal reaccionar, doncs. Tal com va proposar el president Carles Puigdemont per a les eleccions del maig passat, cal un nou impuls, un nou començament. És necessari recuperar el lideratge del país per evitar que entrem en un període de resignació i de conformisme que adormi la ciutadania i lesioni la nació. Tenim l'obligació de posar-nos dempeus per plantar cara a tots els obstacles que amenacen el nostre futur i el dels nostres fills. Cal recuperar la iniciativa i el lideratge per combatre la desesperança i el desencís que les discriminacions estatals i el mal govern a Catalunya han provocat i provocaran en un futur en mans de l'espanyolisme.

Si volem fer el salt nacional que necessitem, si volem culminar amb èxit el procés d'independència iniciat entre tots l'1-O de 2017, hem d'aixecar la nació, hem d'enfortir-la. I ho hem de fer aquesta legislatura, enfrontant-ho com a única alternativa a l'actual Govern de la Generalitat. Per això, ens caldrà liderar amb determinació les reformes que reclama el país i plantar-nos davant de Madrid per defensar els interessos de tots els catalans. Recuperem la iniciativa des de la construcció d'una alternativa política clara amb mentalitat d'estat i desacomplexadament independentista. Ho farem com a partit integrador i plural, obert i implantat arreu del país, connectat amb les aspiracions de progrés, benestar i llibertat de la ciutadania, sense renunciar a res, que sigui capaç d'oferir il·lusió i bon govern i un camí esperançador cap a la plena sobirania de Catalunya en forma de República.

1.6 La reconstrucció del moviment independentista

El moviment independentista i la lluita per la llibertat del nostre país ha estat sempre present al llarg de la nostra història. És en els últims anys que constatem que ha crescut, en paral·lel a la gran crisi sistèmica de la democràcia que afecta tot el planeta.

Els grans reptes als quals s'enfronta la humanitat a escala global, juntament amb la crisi política europea que ha obert la porta a la consolidació de l'extrema dreta i l'autoritarisme, no són aliens al moviment independentista actual. Entre l'independentisme català ha anat creixent el convenciment

que la proposta de creació de la República Catalana podria ser part de la solució i no del problema. L'independentisme és avui majoritàriament l'avantguarda dels moviments que defensen la democràcia. També és veritat que la frustració, derivada de la repressió i la ineficiència de l'Estat, ha fet créixer un pensament nacionalpopulista i xenòfob que Junts rebutja categòricament.

L'independentisme català no és un moviment d'elits, sempre ha estat arrelat a la base popular que ja alimentava el catalanisme. Encara que se'ns acusi d'elitistes, Junts som el partit de tothom. Especialment el de la classe mitjana, que sempre hem defensat i impulsat, ja que la seva existència és la que crea la riquesa de la població. Sempre ha estat arrelat a la base popular que ja alimentava el catalanisme en defensa d'un projecte nacional i social modernitzador que vol ser ara, també, l'aportació catalana per superar aquesta crisi dels valors democràtics a tot el món. La consulta d'Arenys i les consultes sobre la independència de Catalunya que es van celebrar en un total de 549 municipis de Catalunya des de 2009 fins a 2011 van ser una demostració palmària del component democràtic de l'independentisme. La celebració del "procés participatiu sobre el futur polític de Catalunya" el 9 de novembre de 2014 va ser, de fet, la culminació d'aquest llarg recorregut de les consultes i tenia aquest mateix sentit. La diferència és que en l'organització d'aquesta consulta va intervenir-hi directament la Generalitat, com també va passar el 2017.

La consulta de 2009 es va celebrar sense problemes, però la premsa espanyola gairebé no se'n va fer ressò. Els ambients polítics de Madrid encara estaven instal·lats en la fase de menyspreu cap al moviment sobiranista català. No en sabien calibrar l'abast. Entre els anys 2012 i 2020, cada 11 de setembre l'ANC i Òmnium van convocar manifestacions populars massives. Més enllà de les manifestacions de la Diada, passats els anys àlgids del procés, i degut també a la repressió, cansament i desencís amb els partits independentistes, la mobilització ha anat minvant. Aquesta desmobilització, que coincideix amb les restriccions imposades per la pandèmia, és resultat de molts factors. En destacarem quatre: primer, la duríssima repressió de l'Estat per decapitar el moviment sobiranista, els seus líders i les seves bases; en segon lloc, la manca d'unitat del món independentista a conseqüència de les estratègies contraposades dels dos grans partits que l'Estat ha utilitzat per dividir encara més l'independentisme; en tercer lloc, la percepció de la gent de no tenir un full de ruta clar amb lideratge per assolir l'estat propi i, en quart lloc, la forma de fer política cada cop més allunyada de la societat i, sobretot, de la gent jove, sovint cansada i desconfiada degut a disputes internes en el

si dels partits que l'Estat ha utilitzat per dividir encara més l'independentisme

Tanmateix, com s'ha pogut comprovar en les manifestacions a favor de la independència dels darrers Onze de setembre, gran part del poble català ha protagonitzat des de 2009 una sostinguda mobilització social, pacífica i democràtica a través de manifestacions multitudinàries i de consultes populars, i molt singularment durant l'1 d'octubre de 2017 amb el trasllat i la defensa de les urnes. Mai no acceptarem que la violència pugui vèncer la democràcia. Per això proclamem un cop més que l'1-O va ser un referèndum escrupolosament democràtic i vinculant, el resultat del qual ens obliga a mantenir-nos fidels a allò majoritàriament votat per més de 2.300.000 persones. És a partir d'aquest compromís des d'on mirem cap al futur per enfortir el camí cap a la independència.

Un avenç que, en gran manera, dependrà del lideratge de l'independentisme i de la capacitat que tinguï Junts de combinar la lluita per l'estat propi amb l'aportació de solucions als neguits quotidians que també preocupen els ciutadans. Una cosa no contradiu l'altra, al contrari, es complementen.

En el camí cap a la República Catalana hem de proposar-nos construir tant com sigui possible el país que volem. L'autonomia no ens permet regular-ho tot ni tenir la plena sobirania en matèries que són cabdals per al futur del país, però aquesta realitat anòmala no ha d'impedir reduir la dependència de l'Estat espanyol i oferir ara mateix polítiques públiques que garanteixin i eixemplin l'estat del benestar dels 8 milions de ciutadans que té avui Catalunya. Unes polítiques encaminades a atreure inversions i talent que alhora cohesionin la societat i vinculin els avenços amb la catalanitat.

La situació actual exigeix, per part nostra, definir unes noves estratègies, disposar d'un partit fort, renovar aliances i ajudar a recuperar la força de la societat civil amb l'objectiu de fer efectiu l'exercici del dret d'autodeterminació.

El 2018 es va constituir a l'exili el Consell de la República amb la intenció de salvaguardar el dret històric del poble català a la sobirania nacional i de desplegar la República Catalana independent. Al llarg d'aquests anys, el Consell per la República ha desplegat una activitat imprescindible per custodiar la causa catalana fora de Catalunya amb les seves delegacions a l'estranger, i ha permès sensibilitzar altres països, començant una primera fase per a un futur reconeixement de l'Estat català.

L'ANC, Òmnium i el Consell de la República han estat instruments de la societat civil imprescindibles durant tot el procés. Cal seguir treballant conjuntament per establir una estratègia unitària que ens permeti treballar units per assolir els objectius comuns.

1.7 Junts: el partit per la independència i el bon govern

Un dels principals objectius de Junts ha de ser recuperar la confiança dels centenars de milers d'independentistes que han trobat en l'abstenció una forma d'expressar políticament la seva decepció amb els partits del Primer d'Octubre. En les passades eleccions al Parlament, un 42,05 % dels electors, que correspon a més de dos milions de persones, van optar per abstenir-se i, per això, Junts té l'obligació d'adreçar-se també a tots aquests votants que no se senten directament interpel·lats per exercir el seu dret a vot. Hem de ser capaços de mobilitzar-los i engrescar-los socialment i electoralment per aplacar els derrotistes que, abocats a l'antipolítica, fomenten l'abstenció per castigar l'independentisme. L'abstencionisme afavoreix l'espanyolisme, com acabem de constatar, o bé fa créixer el nacionalpopulisme amb un pensament màgic que dona solucions simplistes a realitats complexes. La lluita per la independència de Catalunya necessita reconstruir les majories nacionals que sempre han fet avançar el nostre país. Reactivar els abstencionistes és cabdal per reprendre el camí. No podrem fer-ho amb èxit si no assumim que un altre dels grans reptes de l'independentisme és reconnectar-nos amb la gent jove i aconseguir penetrar en amplis sectors del món del treball assalariat i de la immigració. Hem de tornar a generar-los il·lusió i a demostrar que podem arribar al nostre objectiu d'independència. Però que, per obtenir-lo, els necessitem. Els joves són un pilar fonamental de la nostra nació i són el reflex d'una lluita renovada i connectada amb la resta de generacions. Per això, cal redoblar les mesures per tal d'augmentar l'ús de la llengua catalana en els seus entorns socials, en què sovint el predomini del castellà sobre el català és freqüent.

Cal tornar a explicar que només amb un Estat aconseguirem els recursos i les competències que ens calen per fer un dels països més avançats d'Europa. Quedar-nos amb allò que no vam fer bé no ens portarà més quotes de benestar i progrés.

Per això cal que siguem capaços d'identificar nous referents, sintonitzar amb el seu moment emocional i tornar a fer evident el vincle entre la plena sobirania de Catalunya i el seu ple desenvolupament com a ciutadans. Una reconexió que s'ha de basar en la superació d'estereotips i prejudicis

intergeneracionals, a formular-se preguntes diferents si volem respostes diferents i, sobretot, esdevenir un pol d'esperança que els faci mirar el futur amb confiança i veure en nosaltres l'alternativa política que els ofereix seguretat i oportunitats de progressar en un món ple d'incerteses.

La clau per assolir aquest objectiu és que Junts, com a principal partit nacional de Catalunya, ofereixi una proposta política amb vocació de lideratge i esperit d'aliança. Un partit amb la capacitat de connectar amb els neguits i, sobretot, les aspiracions de progrés de la ciutadania. Que presenti una proposta alternativa i il·lusionant a la resignació que ja ens ofereix un govern espanyolista que no farà altra cosa que acomodar-se als designis del PSOE per damunt dels de Catalunya. Una proposta de país que connecti i reactivi les grans majories, que serà l'única manera de recuperar el Govern de la Generalitat per tornar a fer de Catalunya una nació pionera en el món des de la defensa dels valors democràtics, la prosperitat i la llibertat.

La nostra intervenció en la política espanyola només pot tenir un propòsit: forçar l'Estat a aturar la repressió i aconseguir una negociació que satisfaci les aspiracions polítiques, culturals, socials, econòmiques i ambientals del poble català, al mateix temps que desemmascararem l'estratègia catalanòfoba de les elits que controlen i dirigeixen els poders de l'Estat espanyol. L'objectiu estratègic de Junts continua sent assolir la independència de Catalunya per una via democràtica que en permeti el reconeixement internacional com a estat. Això reclama disposar d'un instrument polític fort i ampli, que esdevingui un front que aplegui persones de sensibilitats ideològiques diverses, que han de conviure sense fissures ni divisions estèrils. Units per un ideal comú: assolir la independència de Catalunya. Som el pal de paller de l'independentisme català i necessitem de tothom. De la mateixa manera que el catalanisme clàssic, nascut de la visió de Valentí Almirall i Enric Prat de la Riba, es va convertir en un dels factors de la modernitat catalana, Junts ha de seguir aquesta senda i esdevenir l'opció política central de l'independentisme. Ha de ser un partit útil i fiable.

Bastir aquesta alternativa àmplia i majoritària és responsabilitat de Junts. Som l'única opció independentista capaç de vertebrar una alternativa rigorosa i solvent a l'actual majoria espanyolista i fer-ho com un partit nacional, tal com ja va quedar fixat en el Congrés de 2022, actuï des del pluralisme ideològic que s'expressa en les seves tendències internes.

Un pluralisme que s'ha de traduir en una proposta política realista i propositiva per tal d'afrontar el present i el futur de Catalunya. Per tant, és

necessari que les alternatives que presenti el partit es construeixin des del rigor, la solvència i el consens intern i amb la societat. Tots els càrrecs electes de Junts han de tractar de disminuir la influència de l'Estat espanyol sobre Catalunya i això s'ha de visualitzar. Només així Junts esdevindrà una opció política coherent, intel·ligible, que respongui a les expectatives i a les necessitats d'una societat catalana que majoritàriament està integrada per treballadors, emprenedors i pensionistes que sostenen l'economia del país conjuntament amb els autònoms i els petits i grans empresaris.

En la conferència d'Elna, en què el president Puigdemont va acceptar encapçalar la candidatura de Junts a les eleccions del 12 de maig, feia la reflexió següent, que ara fem nostra: “En aquest moment de tria decisiva en què tenim davant nostre una oportunitat de represa, de relligar novament, d'impulsar, d'aixecar Catalunya i treure-la de la letargia paralitzant de tants anys de divisió i repressió per un costat i d'estèril conformisme dialogant per l'altre, hem de bastir un projecte de lideratge clar, ambiciós i sense complexos, que parli de tu a tu amb l'Estat i tingui una veu pròpia reconeixible internacionalment. Hem de defugir mediocritats i sectarismes, hem d'allunyar-nos de la resignació i el derrotisme que mai no han estat aliats a la causa de Catalunya i construir, amb autoestima i autoexigència, un futur compartit amb tots i cadascun dels nostres conciutadans”.

La dinàmica entre els espais ideològics clàssics que conviuen a l'interior de Junts ha de generar debats oberts i transparents i consensos útils per encarar el nostre futur. Defensem conjuntament la democràcia, els valors de la catalanitat, la cultura de l'esforç i del respecte, l'estat del benestar, el dret a l'habitatge, digne i accessible, a la propietat privada i a una fiscalitat justa per a tots els ciutadans que garanteixi el progrés econòmic, que després porta al progrés social. Reafirmem, per tant, que ens uneix la voluntat d'aportar solucions adequades a les dificultats que avui afecten el dia a dia dels ciutadans de Catalunya i a les que també ens afecten com a ciutadans del món:

- La pervivència de la nació catalana, amb els seus valors, i la defensa i promoció de la llengua en tot el domini lingüístic dels Països Catalans.
- La promoció, el desenvolupament i el dinamisme de la cultura catalana en totes les seves expressions.

- L'oferta d'una educació adequada a la societat actual sense perdre els estàndards de qualitat i al llarg de la vida.
- El desenvolupament del potencial col·lectiu com a país i l'assoliment del màxim d'oportunitats individuals.
- El canvi climàtic i el desenvolupament econòmic sostenible.
- La recuperació del talent que ha marxat i l'atracció de nou talent internacional.
- L'aprofundiment de la democràcia.
- El feminisme, la perspectiva de gènere i els drets sexuals i reproductius.
- El respecte, el tracte digne i la defensa dels drets de les persones grans.
- La cura i atenció de les persones amb diversitat funcional.
- El repte demogràfic i les migracions.
- La globalització de l'economia i la redistribució de la riquesa.
- La reducció de les desigualtats i la lluita contra la pobresa.
- La resposta a la crisi del sector primari i alimentari (pagesia, ramaderia i pesca).
- Els avenços científics i el debat ètic.
- La resposta global a les pandèmies i a la salut física i mental.
- L'emancipació i l'empoderament juvenil.
- La defensa dels drets del col·lectiu LGTBI.
- La quarta revolució industrial.
- La transformació digital constant.
- La crisi del model estat nació i dels organismes supranacionals.

- El laïcisme versus l'integrisme religiós.
- La reforma de l'administració pública: la digitalització i la simplificació administrativa.
- La transformació del treball i el repte de la productivitat i la conciliació laboral.
- L'actualització del model d'estat del benestar i la dinamització de l'ascensor social.
- La governança horitzontal.
- Encapçalar noves polítiques d'habitatge assequible.
- La necessitat de combatre el perill dels populismes amb un clar posicionament de solidaritat antiracista.
- L'impuls de l'emprenedoria i el teixit empresarial català.

Necessitem totes les capacitats de decidir i totes les competències de les quals gaudeixen les nacions capdavanteres per fer front a aquests reptes. Tot ideari polític sempre té una traducció pràctica que inspira l'acció d'un partit polític. En el document marc que vam presentar per a les eleccions catalanes de 2024 es deia que aquesta havia de ser la legislatura de la represa.

Així doncs, Junts per Catalunya vol esdevenir el partit hereu d'aquest gran corrent que representa l'independentisme cívic i polític, des de l'aportació dels diversos espais ideològics que l'integren. La força de Junts creixerà quan tothom identifiqui el partit com l'avantguarda del progrés econòmic, la justícia social, i esdevingui l'impulsor d'una agenda modernitzadora i de bon govern per liderar les polítiques econòmiques necessàries que serveixin per impulsar un nou model econòmic basat en la societat del coneixement, amb un fort impuls en el talent i la cultura de l'esforç, la innovació i la digitalització.

L'ideal independentista ha d'esdevenir el principal factor de modernització del país. Les eines i capacitats que ens proporciona l'autonomia són limitades, però les hem d'exercir amb la màxima ambició mentre no assolim la millor eina per donar-hi resposta, que és l'estat propi. La independència no és tan sols un objectiu, sinó que és el far que ens

il·lumina per anar fent possible avui un país de progrés, de benestar i amb qualitat de vida, però, també, d'una qualitat democràtica impecable en una època en què l'autoritarisme s'estén arreu, fins i tot a l'Estat espanyol. Independentisme, democràcia i progrés econòmic i social és la triada que uneix i reuneix Junts per Catalunya per fer front a l'espanyolització de les institucions catalanes i al càstig que els governs espanyols han volgut aplicar a tots els ciutadans de Catalunya per haver gosat voler exercir el dret a decidir. La repressió ha tingut efectes negatius que hem de superar. La divisió interna, la desmobilització i la desconfiança han estat els principals aliats dels nostres adversaris. Superar-ho és essencial per poder guanyar. Quan hem anat units, quan hem tingut esperança i ens hem mobilitzat, hem guanyat. Junts s'obre a la creació del front patriòtic que ha de permetre la represa de la lluita.

1.8 El camí cap a la independència

En els apartats anteriors d'aquesta ponència s'explica a bastament i en el context de la complexitat del moment polític actual, quins elements hauria de contemplar una versió nova i actualitzada del Full de Ruta de país que ens porti cap a la República Catalana. Junts considera que el camí cap a la independència ha d'ésser un camí comú i acordat entre tots els qui volem arribar a la mateixa destinació: la llibertat de la nostra nació.

Assumint que, a partir de les eleccions del 12-M, som en una nova etapa i que, en conseqüència, la implementació dels resultats del referèndum del Primer d'Octubre s'haurà de fer en circumstàncies diferents a les existents el 2017, caldrà que el nou Full de Ruta tingui en compte les següents consideracions:

1. Promoure polítiques orientades a enfortir la nació i preservar la democràcia i la catalanitat (llengua, cultura, cohesió, modernització, arrelament dels nouvinguts...).
2. Promoure iniciatives polítiques que ens permetin enfortir l'autogovern, revertir l'espoli fiscal, reformar l'administració, regenerar les institucions, acumular forces i reduir la presència de l'Estat a Catalunya.
3. Promoure la unitat estratègica entre les formacions i entitats independentistes. Atesa l'esterilitat de l'anomenada lluita per l'hegemonia, hem d'exigir que l'activitat política prioritzi el país i la necessitat indefugible de recuperar les institucions, validant a les urnes una àmplia majoria política.
4. Impulsar la formació d'un front patriòtic que inclogui totes les instàncies del moviment, coordini els diferents elements que

- l'integrin i acordi les diverses tasques a realitzar en funció de l'especificitat de cadascú.
5. Recuperar la mobilització com a motor essencial de la confrontació amb l'Estat i obrir noves vies d'acció i desobediència en l'àmbit de la lluita no violenta amb la voluntat de fer efectiu el nostre dret a l'autodeterminació, que inclourà, si escau, la unilateralitat.
 6. Garantir la necessitat d'avançar simultàniament en l'eix nacional i l'eix social. Sabent que la independència és l'única solució vàlida per als problemes del país, la lluita per la independència ha de comportar també millores en les condicions de vida dels 8 milions de catalans.
 7. Integrar en el nou Full de Ruta tots els elements positius desenvolupats en l'etapa anterior sobre el projecte de país que volem i incorporar-ne de nous, amb la màxima ambició i la màxima participació de tothom amb l'objectiu de tornar-hi havent après dels errors comesos.
 8. Atès que el Full de Ruta de país ha de ser una iniciativa compartida, caldrà treballar en col·laboració amb les entitats de la societat civil que estiguin fent la mateixa tasca.
 9. Mantenir, de manera sistemàtica i planificada, l'acció internacional com una dimensió fonamental i permanent de la nostra lluita, i una vinculació estable amb la diàspora catalana.
 10. El mandat de l'1-O continua vigent i només podrà ser revocat o modificat per un referèndum acordat amb l'Estat o unes eleccions plebiscitàries.

2 UNA NOVA ESPERANÇA, UN NOU IMPULS

Catalunya ens espera. I nosaltres encara hi som, i hi serem. Catalunya acaba de viure un cicle electoral de gran transcendència que ens obliga a repensar l'estratègia per motivar la ciutadania i fer-la participar de les convocatòries d'urnes amb força i convicció. El país ens necessita i és per aquest motiu que som conscients que hem d'aconseguir tornar a mobilitzar i esperançar la societat catalana, i és un deure per a Junts.

Catalunya necessita que Junts reivindiqui i ocupi el seu espai dins un espectre polític que ha de ser complet i normalitzat per salut democràtica. El nostre partit és una eina a disposició dels catalans i de Catalunya i no és, ni ho serà mai, una finalitat. És des d'aquesta concepció, honesta i compartida per tota la gent que en formem part, que en aquest context hem de treballar per un "tornar-hi" molt necessari que ha de permetre

recuperar la iniciativa en el camí cap a la plena llibertat, que, de fet, podria considerar-se un “retornar-hi” vital per redreçar el rumb.

La política passa per moments complexos de desafecció i, fins i tot, de poc vincle amb la ciutadania. I a partir d'aquesta realitat ens cal un compromís inequívoc per reconnectar amb la gent perquè se'n senti part i retrobi en la política aquella eina que lidera, que treballa conjuntament amb les entitats i que sent el batec del carrer. Perquè si reconnectem la política institucional amb la gent, segur que aconseguirem un vehicle imparable cap a la independència. Però tenim feina. Molta feina. I hem d'assumir la que ens pertoca.

Cal recuperar el lideratge i generar esperança per activar la participació. Sense participació no hi ha mobilització. I, tal com el mateix president Puigdemont afirma, ara és moment d'incentivar la participació en un context en què no podem subestimar el risc de desencís democràtic. És per això que cal que, des de Junts per Catalunya, ens plantejem uns objectius útils, de represa, en un moment en què molts ciutadans estan desanimats pel context polític actual, fruit de les darreres decisions quant a la configuració del Govern de Catalunya.

És inqüestionable, per tant, que, per generar esperança, cal confiança i cal desig, dos propòsits que Junts per Catalunya també es fa seus, des de la responsabilitat de sentir-se una eina al servei de la ciutadania.

No hi ha dubte que cal un lideratge clar i fort per decidir, per assumir aquelles responsabilitats que vagin arribant, i per dibuixar i definir projectes que defensin el nostre model de país i el nostre posicionament. És obvi que només des del lideratge, individual i col·lectiu, podrem reconnectar amb els catalans que ara mateix han decidit altres opcions de vot o han decidit, simplement, no participar dels processos electorals convocats en els darrers temps.

El 12 de maig de 2024, amb una participació en les urnes d'un 57,94 %, l'independentisme va perdre la majoria al Parlament de Catalunya. Aquest resultat, que canvia el plantejament que des de 2017 havíem anat construint, s'ha de llegir també tenint en compte que un 44,68 % de catalans va decidir no votar: més de dos milions i mig de persones que, per motius diversos, no van exercir el seu dret d'escollir els seus representants al Parlament.

Partir d'aquestes dades, que ens fan prendre consciència de la realitat del moment, no ha de ser incompatible amb la responsabilitat de crear un relat

objectiu que sigui generador d'esperança, de confiança i de desig. Un relat que interpel·li totes les generacions, de manera transversal, i que sigui útil, proper i encoratjador. Aixecar la mirada és necessari en aquest moment, com també ho és fer-ho sense allunyar-nos de la realitat i de les necessitats que té el país que volem. Ser proactius és una obligació per a Junts per Catalunya, des de tots els ens en què tinguem representació. Serenor, rigor, compromís i treball han de ser les màximes del nostre projecte polític per tal que els catalans se'n puguin sentir part i s'hi puguin emmirallar.

La nostra eina ha de ser fàcil de reconèixer per als ciutadans del país, i aquest reconeixement ha de ser de prestigi. Trobar en els representants de Junts per Catalunya la proximitat ha de ser un objectiu fonamental perquè es pugui produir la connexió intergeneracional que necessitem per ser una força política que representi l'eix central del país i que relligui tothom. La responsabilitat de Junts per Catalunya passa avui per construir una eina de país honesta i útil, que permeti abordar des del realisme el context del país en cada moment.

Entendre la complexitat del nostre país ens ha de permetre connectar amb ell per poder generar esperança i elaborar l'imaginari necessari per salvaguardar la nació i fer la independència. Perquè, des de Junts per Catalunya, hem de treballar al mateix temps per les dues coses: el bon govern en totes les administracions, que permet tenir una nació forta; i la independència, com a única via per ser una nació lliure i plena, que permeti resoldre la majoria dels reptes que tenim per millorar el benestar i la prosperitat dels catalans.

La nació catalana ha estat i està constantment atacada per aquells qui volen acabar amb el nostre procés d'alliberament nacional, perquè saben que debilitant la nostra llengua, la nostra cultura i la nostra identitat com a poble, és quan ens poden fer mal. Junts per Catalunya som els qui defensem la nostra nació perquè volem ser un estat i, també, per alliberar la nostra nació del menyspreu constant que pateix en l'àmbit nacional. El camí cap a la independència passa per l'irrenunciable deure de fer cada dia més forta la nostra nació, per ser cada dia més estat.

La nostra tasca recau a poder utilitzar totes les eines de què disposem i que ens aproximem, cada dia més, a l'alliberació nacional, des de les sectorials, els corrents ideològics, els territoris i el Consell Nacional.

Sense autocrítica no hi pot haver represa i sense honestedat no podem fer front a aquesta nova etapa, però, sense determinació, mai no podrem

culminar el procés independentista. El primer pas és ser sincers amb nosaltres mateixos, de manera interna, per ser sincers també amb el país sencer. Cal analitzar a fons les causes que han provocat desacords i falta d'entesa en l'entorn independentista. No ens podem permetre repetir els mateixos errors, ja que gran part de l'electorat se sent decebut, desmotivats i confós. Només serem capaços de recuperar la mobilització i la influència independentista, així com de tornar a generar esperança, si sabem fer autocrítica, anàlisi realista de tot el que hem viscut fins al dia d'avui i si planegem, argumentem i expliquem un full de ruta creïble perquè Catalunya pugui ésser finalment un país independent.

Mirar enrere de manera pausada, denunciar les arbitrietats i com han afectat en certs ambients de l'independentisme ha de ser la clau per bastir la confiança que aquest projecte de partit, entès com una eina al servei de la ciutadania, necessita. El conflicte, la divisió, la crítica o la permanent adjudicació de culpes no genera aquesta confiança que ara mateix Catalunya necessita. La genera, però, la generositat que hem de ser capaços de defensar sempre i ara més quan som el principal partit independentista del país; per això, també tenim el deure de ser aquells qui retornem la il·lusió i la confiança en el projecte independentista, perquè sigui un camí engrescador per a la societat catalana.

Aquests darrers anys hem perdut de vista per què és útil la independència. Hem abandonat la pedagogia en moments en què explicar-nos és la clau de tot plegat. És per això que Junts per Catalunya ha de crear una estratègia política i comunicativa a tots els nivells i per a totes les generacions que permeti recuperar i explicar els arguments dels beneficis de ser un país independent, i que van més enllà de la causa de la identitat. Una de les prioritats del partit en els pròxims anys ha de ser comunicar i projectar de manera efectiva el model de país que volem, descrita en la ponència corresponent, i arribar a tots els àmbits de la ciutadania sense excepcions. És fonamental adaptar el missatge a cada audiència: per exemple, a la gent jove cal explicar-los aquest model d'una manera més dinàmica i atractiva, utilitzant xarxes socials i figures influents que connectin amb els seus interessos.

Un país independent que no construirà només Junts per Catalunya, sinó que el construirà la ciutadania. Perquè només amb la política no farem la independència: necessitem tota la societat i també tots els sectors. I necessitem també recuperar el Govern, ser-hi per governar la Generalitat de Catalunya com un estat, perquè, des de fora —i amb la situació actual d'un govern socialista amb els vots d'Esquerra Republicana de Catalunya,

que actua com una sucursal del Govern espanyol i com una institució amb ànima de província— serà absolutament impossible.

Gestionar la complexitat del moment és necessari, com també ho és gestionar la complexitat del país. I cal que Junts per Catalunya sigui útil a la gent. Complementar l'objectiu de la independència amb la gestió del dia a dia és fonamental perquè no entendre aquestes dues missions com un tot seria un error.

Perquè l'independentisme és viu, encara és plenament vigent, malgrat la decepció que ha generat la falta d'unitat i de resultats. Junts es troba en una posició única per reformular una proposta que reconnecti amb els ciutadans de Catalunya, els torni l'esperança i permeti relançar amb força i centralitat el projecte.

2.1 I per què els catalans no podem viure millor?

La repressió ha convertit la lluita pels nostres drets civils i polítics en la qüestió nuclear de l'acció independentista. Tanmateix, és fonamental que l'independentisme sigui capaç d'anar més enllà i posar al dia el memorial de greuges sectorials provocat per la pertinença de Catalunya a l'Estat espanyol. Junts es compromet a treballar intensament no només en la tasca de reelaboració, sinó també, i sobretot, de posar-los de nou al centre de la vida política catalana i difondre'ls entre la població. Aquest ha de ser el pilar principal de l'oposició constructiva que dugui a terme Junts al Parlament de Catalunya.

L'espoli fiscal, estructural, i avui valorat en 22.000 milions d'euros anuals, és el principal greuge, si bé no l'únic, que cal revertir. Cal fer pedagogia constant en els greuges transversals i intolerables que suposa el sistema de finançament tan injust que aplica l'Estat espanyol. La incapacitat per poder disposar d'un salari mínim català que reflecteixi l'alt cost de la vida al nostre país n'és un altre. Com ho és el fet que, malgrat que el nostre país avui tingui 8 milions d'habitants (un salt del 33 % en només tres dècades), no tinguem ni els recursos ni les competències per assegurar-ne la integració i el benestar. L'infrafinançament ens fa córrer el risc que aquest canvi poblacional generi tensions socials que cal evitar. A Catalunya, el 24,4 % de la població (gairebé dos milions de persones) es troba avui en risc d'exclusió social. Per tant, l'obligació del Govern català és ser conscients de les necessitats dels ciutadans de Catalunya i donar-hi resposta. La falta de recursos en els nostres serveis públics, tant de salut, ensenyament com benestar social, infraestructures o equipaments són un problema greu que és conseqüència de l'espoli fiscal, que sovint es vol

compensar amb una penalització impositiva doble per a les classes mitjanes i populars.

Fins i tot els baixos sous de molts treballadors públics i les condicions de treball deriven del mateix i cal revertir-ho. La qüestió fiscal és particularment greu. L'elevada pressió fiscal a Catalunya també és, en gran part, una conseqüència més d'aquest ofec econòmic provocat pel govern central. La solidaritat, si és forçada, no és tal, i el poble català té dret a decidir com l'exerceix. Avui les classes mitjanes del país són de les més perjudicades per l'ofec i la falta de sobirania fiscal.

La denúncia de la falta de sobirania en la construcció i gestió d'infraestructures com la portuària, la ferroviària (TGV, Corredor Mediterrani, Rodalies...) i aeroportuària amb la subordinació dels aeroports catalans als interessos de Madrid, s'encavalca amb una altra denúncia no menys greu, com és no tenir els recursos necessaris per afrontar amb les mínimes garanties d'èxit la crisi climàtica que vivim. També cal emfasitzar el dany que patim per la gestió espanyola dels fons europeus que pertocarien a Catalunya. L'intent del Govern espanyol de recentralitzar competències pròpies de les comunitats autònomes és permanent, la qual cosa lamina l'autogovern de Catalunya, sempre que en té l'oportunitat, especialment en els àmbits més sensibles de l'agenda pública, així com també en els atacs reiterats a la llengua i la cultura catalanes que perpetuen els intents d'espanyolització dels catalans.

Posar al dia els motius pels quals volem la independència, de la mà de la societat civil organitzada i dels sectors afectats per la discriminació de l'Estat, és fonamental per reconstruir el moviment. S'havia començat a fer amb els primers treballs del llibre blanc per a la independència i ara caldrà reprendre aquesta tasca. Pel que fa a la difusió, serà fonamental no sols el treball intern per tal que es coneguin els greuges, sinó que caldrà dissenyar una estratègia comunicativa sòlida i amb recursos, tant a les xarxes socials com a peu de carrer.

3 LA VOLUNTAT DE LIDERAR L'ALTERNATIVA

Junts és l'alternativa a l'actual Govern espanyolista de Catalunya. Una alternativa esperançadora, útil i coherent, compromesa graníticament amb el dia a dia dels catalans, sense apartar-se de l'objectiu amb què va néixer Junts, d'aconseguir la independència de Catalunya. Tota alternativa ha de ser una opció possible que els ciutadans percebin com a real i útil, però que també generi esperança, com ja hem exposat. Per a la

construcció d'una alternativa política cal un capteniment que combini la raó amb la força de la voluntat.

Per començar, Junts ha d'encarnar l'alternativa amb una determinació pròpia dels temps difícils que vivim. La diagnosi dels darrers anys i la situació actual fa que l'independentisme hagi de redefinir-se. En primer terme, Junts ha de ser identificable i, per això, proposem una sèrie de valors/atributs que haurien de ser presents en la política de Junts i de les persones que en formen part:

- Positivisme. Cal prioritzar i definir solucions polítiques proactives que encarin els reptes de manera àgil i decidida. Davant les iniciatives d'altres forces amb les quals estiguem en desacord, cal que Junts proposi una alternativa per sumar. Amb més propostes i menys retrets, aconseguirem generar confiança. Si fem propostes positives, serà més difícil caure en el relat derrotista que imposen les forces espanyolistes que disposen d'un poder institucional potent a Catalunya i a l'Estat.
- Equip. Per esdevenir una alternativa creïble, cal que Junts demostrï que és un equip fort i cohesionat. Si la independència és l'eix vertebrador i la raó de ser de Junts per Catalunya, cal acceptar la impossibilitat de compartir al cent per cent totes les solucions. Junts, divers com la societat, rebutja el sectarisme i els fonamentalismes de tota mena. Les unanimitats són pròpies de les dictadures. Només amb una actitud de generositat s'aconseguirà que Junts sigui percebut com el partit de la independència.
- Rigor. Junts ha de ser una força política que es caracteritzi pel rigor en les seves propostes perquè la ciutadania les percebi com a solvents i adequades a les seves necessitats. Per això cal ser un partit obert a les recomanacions dels experts, propis i també independents, per dissenyar polítiques públiques que assegurin el progrés econòmic i social, per ser un país obert, amb interessos i perspectives de futur.
- Empatia. Els ciutadans de Catalunya només dipositaran la confiança en Junts si perceben que coneixem quins són els seus problemes i necessitats, i que connectem amb les seves pors, exigències i il·lusions. No podem restar lluny del dia a dia de la gent. Si volem esdevenir una alternativa fiable, Junts ha d'estar al costat de la gent i maldar per aconseguir-ne el suport amb una acció política amable.

- Democràcia. Com a valor ha de ser un dels principis que guïï l'acció política de Junts, tant en l'àmbit intern de funcionament del partit com en l'extern.

3.1 Acció política per l'alternativa

El nostre projecte polític ha de ser la veritable alternativa a la decadència actual i és per això que hem d'apostar clarament per polítiques públiques que responguin a una mentalitat d'estat. Mantenir la lluita per una Catalunya independent ha de ser el nostre objectiu, per bé que també cal dedicar tots els esforços possibles a oferir alternatives a les mancances actuals, a través del bon govern i la gestió acurada dels recursos i les institucions. Cal persistir en l'acció coordinada en l'àmbit institucional en què Junts té representació per tal de reforçar la capacitat de fer arribar als catalans les nostres propostes. Junts és a la vegada un partit de govern i de lluita.

Cal coordinar les iniciatives en les cambres parlamentàries amb el món municipal i amb les sectorials del partit. Fer-ho és indispensable per marcar l'agenda política que Junts ha de liderar d'acord amb les preocupacions i necessitats reals dels ciutadans de Catalunya. La proximitat que el món local té amb la realitat dels ciutadans atorga capil·laritat en el territori i capacitat d'interlocució a Junts, atès el nombre d'alcaldes i regidors que tenim, respecte dels problemes que més afecten les persones i és un element clau per reprendre la confiança dels ciutadans decebuts, desil·lusionats o empenyats.

Una de les singularitats pròpies de Catalunya és la gran vitalitat i l'enorme diversitat del teixit associatiu. Una riquesa que, en molts moments de la nostra història, ha esdevingut, com també en el present més recent, una veritable xarxa de protecció social, de promoció de la nostra cultura i d'activisme polític al servei dels drets nacionals i civils del nostre país. Des de Junts valorem aquest colossal patrimoni associatiu com un dels principals actius sobre els quals es basa la nostra cohesió social, la preservació dels valors de l'humanisme, i la cooperació, així com, l'impuls de tot avenç nacional i social. És per això que Junts constata que l'acció política del partit ha de reconèixer l'activitat col·lectiva que desenvolupen les persones vinculades al teixit associatiu català i prestar la nostra col·laboració en totes aquelles iniciatives orientades al seu creixement i enfortiment.

Junts ha de liderar el debat polític del país. Sense renúncies. Amb llenguatge clar i entenedor. Sense autocensures, amb valentia, amb

mirada llarga, de futur, i en defensa de l'interès general dels catalans, i posant per davant el benefici de Catalunya i dels catalans. Ha de construir i expressar propostes als problemes que siguin d'interès per als ciutadans, sense cap exclusió. Junts ha d'oferir una alternativa especialitzada amb referents reconeixibles en tots els àmbits sectorials (educació, cultura, salut, seguretat...). Per ser una alternativa útil i d'esperança cal saber defensar amb valentia aquelles propostes que es considerin adequades i que responguin al pensament compartit entre tots els membres de junts: la independència, el catalanisme, l'anticentralisme, la defensa de la democràcia, la protecció del medi natural, el progrés econòmic i del benestar social. Hi ha ciutadans que esperen sentir debats que són latents al carrer, però que institucionalment estan encallats per l'hegemonia del pensament *bonista* i el nacionalpopulisme que ofega els debats reals, per exemple, la dificultat per integrar la immigració, la crisi hospitalària i la crisi ferroviària evidents a causa d'un infrafinançament abusiu i persistent. Parlar i debatre de tot, sense el condicionant del políticament correcte, també ens permetrà reconnectar amb una gran part dels ciutadans que ho esperen. L'abstencionisme també es combat afavorint debats que es poden considerar sensibles o políticament incorrectes malgrat estar ben vius a peu de carrer. La ciutadania espera poder parlar i debatre sobretot per poder reconnectar amb la política.

Metodològicament, el discurs polític de Junts ha de basar-se a ressaltar el que avui és possible aconseguir en un context d'autonomia i el que podríem tenir en un estat independent. És un exercici de pedagogia política que fa entendre el perquè d'algunes decisions. Quedar-se només amb l'horitzó de plenitud que reivindicuem no porta enlloc. Fer i denunciar formen part de la mateixa estratègia. Les primeres eleccions per avaluar si Junts és la força alternativa seran les municipals de 2027. Caldrà abocar-hi tots els esforços, especialment en les àrees metropolitanes, i així recuperar capacitat de decisió als ajuntaments, les diputacions i els consells comarcals.

3.2 Una alternativa territorial: el país en xarxa

La Catalunya cohesionada, interconnectada i competitiva que volem és la que ha de trencar amb el cademat que suposa la dualització a partir del fet metropolità. L'estratègia del catalanisme de finals del segle XIX i principis del XX de convertir Barcelona en la gran capital catalana com a pol oposat a Madrid, juntament amb la consolidació socioeconòmica de l'àrea metropolitana de Barcelona a partir dels anys seixanta, van consolidar la Catalunya dual que hem heretat. Ara, aquesta dualitat, lluny d'equilibrar el país, el que fa és construir dues realitats basades en relats i universos

paral·lels que el sistema electoral ha acabat de fixar en el subconscient col·lectiu.

Junts per Catalunya vol transcendir aquesta falsa dualitat a partir de la construcció d'una proposta que trenqui les fronteres, més imaginàries que reals, sobre una idea de país enxarxat i no la d'un país de corones al voltant i al servei de Barcelona, com ho és actualment. Una Barcelona, que, d'altra banda, ha de tornar a ser la capital de Catalunya i no tan sols de la seva àrea metropolitana. Ha d'exercir una capitalitat política, econòmica i administrativa basada en la voluntat de liderar i impulsar el desenvolupament del conjunt del país, a partir de la interacció amb el món, però, també i, sobretot, amb el seu territori natural, que és Catalunya. No es pot oblidar, però, que aquesta xarxa de país clava les arrels sobre un territori rural que el nodreix de recursos hídrics, energètics, alimentaris, demogràfics, culturals i humans. El país no és possible sense aquest espai que el sosté.

Aquesta aposta, a més de respondre a una visió estratègica i alternativa de país, ha esdevingut una necessitat urgent en la mesura que l'anomenada Barcelona dels 5 milions, que impulsa el govern municipal de la capital catalana, ha començat a caminar. Una idea que hem de combatre en aliança amb el conjunt del món local, per evitar el centralisme extrem que volen imposar-nos, sense que Barcelona esdevingui un veritable factor dinamitzador i redistribuïdor d'oportunitats, riquesa i benestar per al país.

És per això que Junts vol activar els espais rurals, i que les ciutats del nord, del sud, de la Catalunya Central i de ponent esdevinguin veritables referents metropolitans a cada demarcació. D'aquesta manera es construirà una xarxa de nodes connectats entre ells i interconnectats amb Barcelona que permeti l'aportació del valor respectiu al conjunt, les millors comunicacions terrestres i una interacció social i econòmica que fomentin el desenvolupament i la cohesió territorial, per tal de garantir que ningú no hagi de marxar del seu territori per poder tirar endavant el seu projecte de vida.

Junts per Catalunya ha de contribuir al disseny d'un país descentralitzat amb igualtat d'oportunitats arreu del territori.

Junts per Catalunya ha d'impulsar polítiques que fomentin el desenvolupament de les àrees rurals per assegurar que els habitants dels pobles petits i comarques allunyades disposin dels mateixos serveis bàsics, com ara els de sanitat, educació i infraestructures. Això, a més de

garantir una vida digna, permetrà crear ocupació i retenir la població jove, cosa que evitarà la despoblació d'aquests territoris.

En l'àmbit mediambiental, un reequilibri territorial contribuiria a descongestionar les grans ciutats i reduirà la pressió urbanística i la contaminació. Aprofitar millor el territori de manera sostenible ajudaria a preservar l'entorn natural, a revitalitzar sectors com l'agricultura i la silvicultura, i a fomentar economies més verdes.

En definitiva, un país equilibrat és un país més just, inclusiu i respectuós amb el medi ambient. La distribució equitativa dels recursos no només beneficiarà totes les comarques, sinó que també contribuirà al benestar global de tota la societat catalana.

3.3 Barcelona, la capital del país

No es pot entendre Barcelona sense la nació catalana, ni es pot entendre la nació catalana sense Barcelona. Barcelona ha estat, és i serà sempre la capital de Catalunya i de la catalanitat, així com també és una de les grans capitals del Mediterrani i d'Europa, una capital construïda amb el seu esforç i el de la resta del país.

Històricament l'Estat espanyol ha volgut reduir, infravalorar i diluir la idea de Barcelona com a capital, ho han batallat culturalment, econòmicament, socialment i, quan ha calgut, s'ha fet militarment. Però la idea i la força de Barcelona com a capital sempre ha ressorgit. En els darrers anys, sens dubte, ha estat Barcelona i la seva projecció internacional un dels factors que han contribuït a donar credibilitat a la viabilitat del projecte independentista per a Catalunya.

Barcelona ha d'ajudar a desenvolupar un país en xarxa, multicèntric, amb diferents metropolitanitats i pols comarcals, on cadascun dels territoris aporti les seves potencialitats i singularitats, i permeti disposar d'un país equilibrat i cohesionat. Volem una capital que sigui el node principal de la xarxa de ciutats que articulen el país, que miri a l'exterior per estar entre les millors; que sigui finestra per projectar-nos al món i porta d'entrada del món, però que alhora miri, es comprometi i interactui amb el seu país, que és Catalunya.

A més, en aquesta Catalunya en xarxa, volem que les diferents àrees metropolitanes del país, i particularment la més gran, que és la de Barcelona, preservin la identitat de cada municipi, no deshumanitzin les ciutats que la integren, i que vagin en línia amb l'impuls d'aquest país

equilibrat al servei del progrés econòmic i el benestar de les persones, assumint també el repte de la promoció i la protecció de la llengua i la cultura, que és especialment important a les zones on el canvi demogràfic dels darrers anys ha estat més notori.

3.4 El rol de Junts en la política de l'Estat espanyol

Les relacions polítiques amb l'Estat espanyol són inevitables tenint en compte el context polític que viu l'independentisme. La prioritat de Junts per Catalunya en la política espanyola no serà mai afegir-se a un bloc per beneficiar un partit espanyol, sigui quin sigui, sinó perseguir el benestar dels catalans, la defensa i l'ampliació de la nostra sobirania i posar fi a l'espoli que patim.

L'acció política de Junts a Madrid només té sentit si s'orienta a defensar els drets nacionals de Catalunya (entre els quals són prioritaris la defensa de la llengua i del dret a l'autodeterminació) i el benestar social dels catalans, així com el nostre model social, econòmic i de desenvolupament.

Defensarem l'autogovern i, per això, volem deixar clar que no votarem mai cap iniciativa que pugui lesionar les nostres competències, encara que la iniciativa s'embolcalli amb bones paraules.

L'estratègia parlamentària de Junts per Catalunya haurà d'anar lligada a la reivindicació dels nostres drets nacionals. La causa que representa l'independentisme és, doncs, la via que tenim per millorar la vida dels catalans, pensin com pensin i tinguin l'origen familiar que tinguin. Cal confrontar-nos políticament amb el PSOE i la seva extensió a Catalunya, el PSC, denunciant els seus incompliments sistemàtics i les falses promeses. Cal mantenir en tensió els governs de l'Estat i de la Generalitat. Junts no se sent part de cap majoria parlamentària estable perquè la nostra estratègia és de confrontació, i si el govern del PSOE perd el nostre suport perquè incompleix els compromisos, la responsabilitat serà seva. Cal explicar-los constantment per tal que la ciutadania entengui les nostres decisions: a Junts tenim clar que el millor per als ciutadans de Catalunya és esdevenir un estat independent que permeti desenvolupar tot el potencial que tenim com a país. Hem d'aconseguir visualitzar que un estat com Catalunya, seria comparable en l'àmbit de generació d'oportunitats, riquesa i benestar, a altres estats petits com Dinamarca o els Països Baixos, mentre que, com a comunitat autònoma d'Espanya, estem quedant relegats a la posició 135 de les 240 regions europees en progrés i benestar. La conseqüència és que cada cop tenim menys competències i oportunitats a causa de la centralització i de la capitalitat abusiva de Madrid. Per això, Junts ha d'aprofitar el següent cicle electoral per assolir la màxima representació

política i recuperar els 68 diputats independentistes al Parlament, la qual cosa permetrà culminar el procés d'independència. Junts aspirem a liderar aquest nou cicle com a primera força independentista. Tanmateix, mentre això no arriba, Junts hem d'aprofitar tot el poder de representació del que disposem a Madrid, al Parlament, a les diputacions, als consells comarcals i als municipis, per aconseguir la màxima quota d'autogovern, competències, sobirania econòmica i representació institucional. Cal aprofitar tots els ressorts de poder per a la generació de riquesa, de benestar i de les oportunitats individuals i col·lectives de tots els catalans. El PSOE, que és el partit que avui lidera el Govern central, és qui té la responsabilitat de cercar acords amb Junts i no a l'inrevés.

Junts per Catalunya negociarà amb l'Estat espanyol sigui quin sigui el partit que n'encapçali el govern, però no regalarà els seus vots per mantenir un Govern a Madrid del signe que sigui a canvi de res. Els pactes han de vincular les dues parts, i si es trenquen unilateralment o s'incompleixen de manera reiterada, l'única sortida lògica és plantar-se i manifestar clarament i expressament la pèrdua definitiva i absoluta de confiança amb l'Estat en tots els àmbits.

L'independentisme, tot i ser fill de la tradició pactista del catalanisme, que mai no ha volgut dir subordinar-se al poder de l'estat, ara menys que mai té la intenció de sostenir amb els seus vots un Govern espanyol que no compleixi els acords, que és el que s'ha esdevingut en els darrers quaranta anys. La nostra intenció, doncs, no és ni estabilitzar ni desgastar, sinó actuar per servir els interessos dels catalans i avançar cap a la independència per fer front al centralisme, la defensa de la democràcia, la generació d'oportunitats i el benestar social.

D'altra banda, la democràcia, els drets humans i el dret a l'autodeterminació són valors superiors a la unitat d'Espanya, que hi hauria d'estar supeditada en tot cas si l'Estat espanyol fos veritablement democràtic. Per aquest motiu, creiem que l'Estat espanyol ha de reconèixer que es pugui debatre i exercir el dret d'autodeterminació de les nacions que l'integren de manera democràtica, lliure i pacífica. Junts és un partit no violent que impulsa una política de ruptura amb l'Estat per la via democràtica i la negociació, però al mateix temps refusa la violència i la judicialització d'un conflicte que és de base política. Contra la violència hem de contraposar-hi la desobediència civil.

3.5 El rol de Junts en la política catalana. Un partit obert i democràtic que s'explica

Si volem esdevenir l'alternativa independentista a Catalunya al govern espanyolista del president Illa, hem d'obrir-nos a la societat: fer arribar la nostra proposta, més carrer i més centres cívics, més mercats i mans, més diaris municipals, mitjans de comunicació de proximitat, més entitats, empreses i sindicats. Debats, cinefòrums, conferències... la vida dels locals del partit i la seva activitat en l'àmbit municipal hauria d'anar dirigida a presentar la nostra proposta i caldria una estructura organitzativa de suport a aquesta obertura del partit cap a la ciutadania. Des de dins de les estructures del partit, volem escoltar la veu de la gent i, també, dels experts que ens han d'ajudar a dissenyar polítiques públiques eficaces i transformadores.

Per coherència, això exigeix que Junts sigui un partit radicalment democràtic en el seu funcionament intern, de governança horitzontal, en què l'ascensor social funcioni i en què es tingui en compte els afiliats no només per votar, sinó que també sapiguem treure profit del seu coneixement i de les seves opinions.

Si volem liderar el país és perquè tenim projecte i, si tenim projecte, cal comunicar-lo. Sense idees no es pot construir una alternativa sòlida. Junts es proposa fomentar el debat d'idees per combatre el pensament demagògic i el nacionalpopulisme, que són dues cares d'una mateixa moneda. Cal superar els debats antiquats de l'eix esquerra - dreta i prioritzar l'eix nacional.

Per assolir els objectius polítics de l'independentisme, cal treballar per una nova unitat i rebaixar les hostilitats. Per això, si la societat civil independentista impulsés una estructura on partits, organitzacions i entitats s'agrupessin en forma confederativa per tal de facilitar sinergies i estratègies institucionals compartides, des de Junts per Catalunya ens hi adheriríem. Una entitat paraigua civil que, partint d'un esperit de fraternitat, promogués l'estudi i el debat en profunditat dels problemes i reptes principals de la societat catalana a través d'un observatori de pensament que treballés amb els millors experts del país i internacionals. Creiem que una iniciativa amb aquesta filosofia seria decisiva per a la reconstrucció del moviment independentista i encarar la lluita per l'estat propi.

3.6 Som municipalistes, som nació

Junts és un partit nacional i municipalista. Aquesta vocació no només respon a una estratègia política, sinó que reflecteix una manera de comprendre el país, on els pobles i les ciutats són més que simples entitats administratives; són l'autèntica ànima de la nació, tant constitutiva com constituent.

El món municipal, des de la capital fins al poble més petit, forma part de la riquesa de Catalunya i de la seva història. Cal abordar aquesta diversitat amb un enfocament de cohesió. Junts reivindica el món municipal com a veritable escenari de la vida ciutadana, un espai on sedimentar la nostra acció política per al ple desenvolupament de les persones i l'enfortiment de la nació catalana.

Tota política és municipalista o no és política. La política està al servei dels ciutadans i es percep des d'aquesta escala, o s'allunya del seu objectiu principal, per acabar convertint-se, sovint, en retòrica buida. Junts concep Catalunya amb aquesta perspectiva municipalista, essencial per afrontar els reptes més complexos, ja que és al carrer on prenen sentit. La nació es construeix i es defensa als barris i ciutats. A més, creiem en lideratges que emergeixen des de baix, que fomenten vincles comunitaris capaços d'iniciar grans transformacions polítiques, socials, econòmiques i culturals, alhora que defensen un desenvolupament sostenible que preservi el país.

Per aquestes raons, Junts és, a la vegada, un partit nacional i municipalista, i integra sense complexos aquesta visió de territori connectat, col·laboratiu i divers —en definitiva, en xarxa—, que impulsa el progrés i el benestar de tots els ciutadans de Catalunya des de la proximitat.

3.7 Un partit sectorial

Junts és també un partit organitzat sectorialment amb afiliats experts i de reconegut prestigi a la societat, fet que dona una força, coherència i rigor als plantejaments polítics que sorgeixen de les sectorials del partit. Aquests plantejaments han de ser fonamentals en el procés d'elaboració de l'ideari polític de Junts i, per tant, en el seu projecte de país. Això requereix un encaix i un reconeixement de les sectorials reforçats en l'estructura de partit.

Cal que l'independentisme recuperi la majoria política i el control de les institucions i, amb la màxima exigència, cal oferir un bon govern i una bona administració als ciutadans.

Paral·lelament, i és imprescindible, cal recuperar el treball conjunt amb les persones, entitats i partits partidaris de la independència per acordar una estratègia conjunta que condueixi a culminar la feina encetada l'octubre de 2017 i col·labori a mantenir la majoria social a favor del dret d'autodeterminació.

La negociació amb l'Estat preveu acordar un referèndum d'autodeterminació. Però, en paraules del president Carles Puigdemont, si la via de la negociació no dona fruits, o s'allarga de manera estèril, no renunciarem a la plena independència, si aquesta és la voluntat dels catalans.